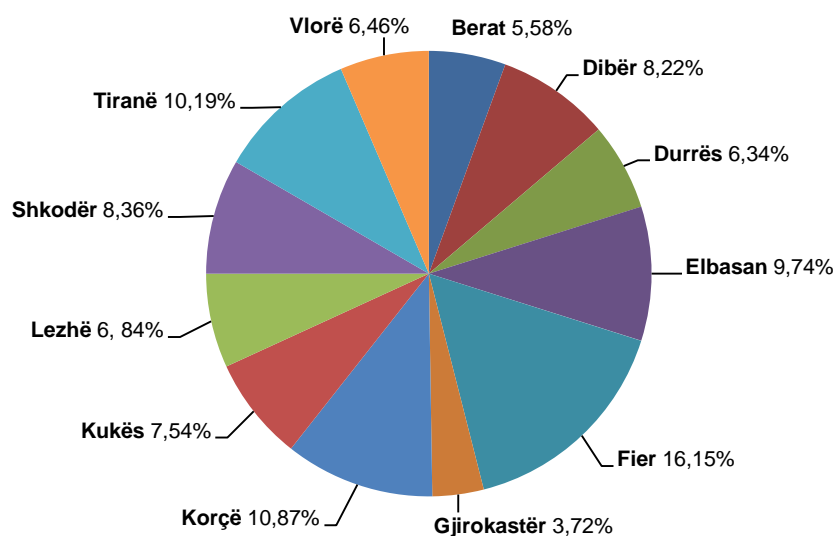

Statistikat e Blegtorisë 2020

Tiranë, më 25 Qershor 2021: Numri i gjedhëve në vitin 2020 është 362.583 krerë, duke shënuar rënie me 12,76 %, në krahasim me vitin 2019. Përqendrimi më i madh i numrit të krerëve është në qarkun e Fierit me 16,15 % dhe në qarkun e Korçës me 10,87 % ndaj numrit gjithsej të gjedhëve.

Fig. 1 Struktura e gjedhit sipas qarqeve (%)

Në vitin 2020, numri i të leshtave është 1,55 milionë krerë, duke shënuar rënie me 11,40 %, krahasuar me vitin 2019. Kategoria kryesore e të leshtave përbëhet nga delet e qumështit me rreth 75,39 % ndaj numrit gjithsej të tufës. Përqendrimi më i madh i numrit të të leshtave është në qarkun e Vlorës me 23,92 % dhe në qarkun e Korçës me 15,79 % ndaj numrit gjithsej të krerëve.

Numri i të dhirtave në vitin 2020 është 774.332 krerë, duke pësuar rënie vjetore me 10,26 %, në krahasim me vitin 2019. Kategoria kryesore përfaqësohet nga dhitë e qumështit me 79,89 % ndaj numrit gjithsej të krerëve. Përqendrimi më i madh i numrit të të dhirtave është në qarkun e Vlorës me 18,91 % dhe në qarkun e Gjirokastrës me 11,69 % ndaj numrit gjithsej të krerëve.

Në vitin 2020, numri i krerëve të derrave është 158.401 krerë, duke shënuar rënie vjetore me 13,84 %, krahasuar me vitin 2019. Përqendrimi më i madh i numrit të derrave është në qarkun Lezhë me 35,61 % dhe në qarkun Fier me 19,62 % ndaj numrit gjithsej të krerëve.

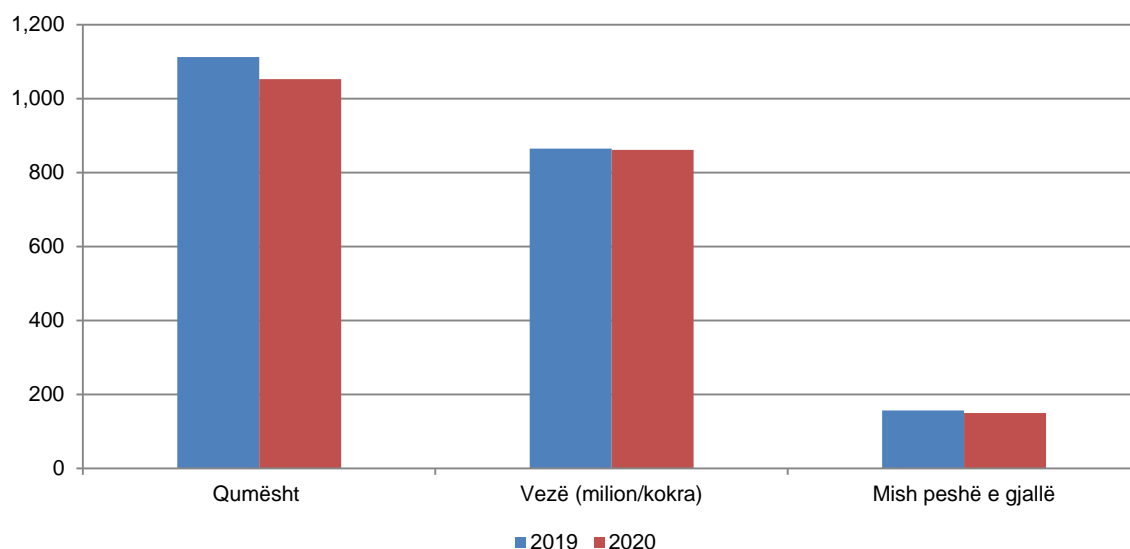
Për publikim 25/06/2021

Tab. 1 Numri i krerëve të blegtorisë (mijë krerë)

Emërtimi	2016	2017	2018	2019	2020
Gjdhë	492	475	467	416	363
Lopë	355	349	343	316	289
Të leshta	1.972	1.925	1.864	1.758	1.558
- Dele	1.428	1.407	1.366	1.297	1.174
Të dhirta	941	933	917	863	774
- Dhi	716	717	699	671	619
Derra	181	180	184	184	158
- Dosa	13	12	12	14	13
Njëthundrakë	94	89	88	87	79
- Kuaj	34	32	32	32	30
Shpendë	8.326	7.835	8.362	8.179	7.907
-Pula	4.790	4.820	4.963	5.004	5.001
Bletë/koshere	303	290	285	288	358

Prodhimi i qumështit në vitin 2020 është 1,05 milionë tonë, duke shënuar një rënie me 5,39 %, në krahasim me vitin 2019. Struktura e prodhimit të qumështit, referuar vitit 2020 është: qumësht lope 85,28 %, qumësht dele 7,10 % dhe qumësht dhie me 7,62 %.

Fig. 2 Prodhimet blegtorale

Në 2020, prodhimi i qumështit nga lopët është 897.349 tonë, ose 5,20 % më pak, krahasuar me 2019. Rendimenti mesatar vjetor i qumështit në nivel vendi në 2020 është 3.028 kg për krerë duke u rritur me 1,56 %, krahasuar me 2019.

Prodhimi qumështit nga delet, për vitin 2020, ka pësuar rënie me 8,60 %, krahasuar me vitin 2019. Rendimenti mesatar vjetor, në nivel vendi i qumështit të deles është 65 kg për krerë duke shënuar rritje me 2,88 %, krahasuar me vitin 2019.

Prodhimi qumështit nga dhitë në 2020 është 4,49 % më i ulët se një vit më parë. Rendimenti mesatar vjetor i qumështit nga dhitë në nivel vendi është rreth 126 kg për krerë duke shënuar rënie me 0,28 %, krahasuar me vitin 2019.

Prodhimi i mishit peshë e gjallë është 150 mijë tonë, duke shënuar rënie me 4,02 %, në krahasim me vitin 2019.

Prodhimi i vezëve për vitin 2020 është 861 milionë kokrra, duke shënuar rënie me 0,40 %, në krahasim me vitin 2019.

Prodhimi i mjaltit ka shënuar një rritje me 11,7 %, krahasuar me vitin 2019. Qarqet ku është shënuar prodhimi më i lartë janë Shkodra me 21,4 % dhe Vlora me 14,7 % të prodhimit të përgjithshëm. Qarku me prodhimin më të ulët është Durrësi me 3,0 % ndaj prodhimit të përgjithshëm të mjaltit.

Tab. 2 Prodhimet blegtorale (tonë)

Emërtimi	2016	2017	2018	2019	2020
Qumësht	1.145.097	1.156.286	1.144.353	1.112.196	1.052.192
Mish peshë e gjallë	159.818	161.286	161.373	156.643	150.353
Vezë/milionë kokrra	830	811	828	865	861
Mjaltë	3.923	3.614	3.937	4.116	4.599

Metodologjia

Statistikat e blegtorisë për vitin 2020 mbështeten në informacionin administrativ, të mbledhur nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural. Mbledhja, përpunimi dhe publikimi i statistikave bujqësore dhe blegtorale mbështeten në Programin e Statistikave Zyrtare 2017 - 2021, duke zbatuar klasifikimet dhe përkufizimet sipas rregulloreve përkatëse të BE-së.

Informacioni mbledhet në terren nga specialistët e ekstensionit në të gjithë vendin. Këta specialistë mbledhin të dhëna drejtpërdrejt nga fermerët. Prodhimi bujqësor është sinonim me prodhimin e vjelë dhe përfshin sasi të shitura, konsumin direkt në familjet fermerë, humbjet dhe mbetjet në fermë, si dhe humbjet gjatë transportit, ruajtjes dhe paketimit.

Të dhënat blegtorale grumbullohen për numrin e kafshëve që mbarështojnë fermerët si dhe prodhimet blegtorale. Specialistët e ekstensionit grumbullojnë të dhëna për të krahasuar dhe me të dhënat e shërbimit veterinar i cili kryen matrikullimin dhe vaksinimin e kafshëve (proçesi është në vazhdimësi). Shërbimi veterinar kryen në momentin e vaksinimit inventarin e kafshëve në nivel komune. Specialistët e ekstensionit kanë marrëdhënie dhe me veterinerët privatë. Këta veterinerë kryejnë shërbime të ndryshme në mënyre private pranë fermerëve (si kontroll nga sëmundjet, ngordhje të kafshëve apo lindje, therje, vaksinime etj). Në fund specialistët e ekstensionit krahasojnë të dhënat nga të tre burimet. Specialistët e ekstensionit grumbullojnë gjithashtu të dhëna për prodhimet bujqësore dhe blegtorale nga fermerët. Të dhëna për rendimentin e prodhimeve grumbullohen nga fermat më përfaqësuese në nivel komune. Të dhënat e grumbulluara dërgohen në Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, ku specialistët e prodhimit blegtoral bëjnë vlerësime duke krahasuar të dhënat e grumbulluara nga terreni me të dhënat e fermave në vite.

Ministria e Bujqësisë përdor tre burime informacioni për grumbullimin e të dhënave:

1. Ekspertët e ekstensionit që janë pjesë e strukturave të Drejtorive të Bujqësisë
2. Shërbimin veterinar
3. Veterinerët privat

Përkufizime

Njësia Ekonomike Bujqësore (NJEK) - është njësi e vetme, teknike ekonomike, e përcaktuar në një drejtim unik, nga terreni dhe pse në parcela jo të vazhdueshme, në të cilën realizohet prodhimi bujqësor dhe blegtoral që drejtohet nga një person i vetëm ose grup personash, për realizimin e veprimtarive bujqësore – blegtorale.

Njësi ekonomike bujqësore konsiderohen edhe njësitë ekonomike me drejtim të plotë blegtoral, në të cilat arrihet mbarështimi i kafshëve pa pasur në administrim tokë bujqësore, pra ku toka nuk figuron si element përbërës i njësisë.

Blegtoria dhe shpendët mbulojnë të gjitha kafshët pavarësisht nga mosha e tyre vendndodhja ose qëllimi i tyre për mbarështim. Kafshët mund të jenë prezent në Njësinë Ekonomike Bujqësore, ose jashtë fermave bujqësore në kullotë.

Klasifikimi

Klasifikimi i kafshëve bëhet sipas llojeve (gjedhë, të leshta, të dhirta, derra, kuaj), sipas moshës, seksit dhe destinacionit ekonomik.

Shpendët janë të grupuar në një grup të vetëm dhe përfshihen pulat, pulat afrikane, gjela deti, pata, rosa, etj.

Prodhim mishi peshë e gjallë

Vlerësimi për prodhimin e mishit peshë e gjallë kryhet për çdo lloj kafshe. Llogaritja e prodhimit të mishit peshë e gjallë bazohet në përlogaritjet e bëra nga lëvizja e blegtorisë, pra në numrin e krerëve të skartuar për gjedhë, të leshta, të dhirta, derra dhe shpendë, sipas kategorive të therjes, dhe në peshën e gjallë mesatare për krerë të therur sipas llojeve dhe kategorive të therjes.

Rregullat kryesore për grumbullimin e të dhënave

Numri i krerëve të blegtorisë i referohet datës 1 Dhjetor 2020.

Fermeri pyetet për të gjitha llojet e kafshëve që ai zotëron.

Informacioni grumbullohet vetëm për numrin e krerëve që ka në zotërim njësi ekonomike bujqësore

Të gjitha kafshët e blera nga ekonomi të tjera gjatë vitit numërohen.

Të gjitha kafshët e shitura ekonomive të tjera gjatë vitit nuk numërohen.

Lindjet e blegtorisë janë të lindurit gjatë 12 muajve të fundit. Nuk përfshihet blegtoria lindur e ngordhur.

Humbjet e kafshëve gjatë vitit, ngordhje, ngrënie nga egërsirat, apo nga shkaqe natyrore nuk numërohen.